

SIKKERHETSDATABLAD

YX FROSTVÆSKE KONS

AVSNITT 1: Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og selskapet/foretaket

1.1 Produktidentifikator

Handelsnavn YX FROSTVÆSKE KONS

1.2 Relevante, identifiserte bruksområder for stoffet eller blandingen, og ikke-anbefalt bruk

Bruksområder Kjølevæske

1.3 Detaljer om leverandøren på sikkerhetsdatabladet

Kontaktperson Kjersti Ilebrekke - kjersti.ilebrekke@wilhelmsen.com

Produsent Wilhelmsen Chemicals AS
P.Box 15 , N-3141 Kjøpmannskjær, Norway
Tel: +47 33 35 15 00
Fax: +47 33 35 14 40
chemicals@wilhelmsen.com

1.4 Nødtelefonnummer

Nødnummer Giftinformasjonssentralen - 24 timer - Tlf.: 22591300 Wilhelmsen Chemicals AS, Tel.: 33 35 15 00

AVSNITT 2: Fareidentifikasjon

2.1 Klassifisering av bestanddeler eller blanding

Farlig ved svelging.

Faresymboler

Inneholder 1,2-etandiol
Natrium 2-etylhexanoate

2.2 Etikettelementer

Risikosetninger R-22 Farlig ved svelging.
Livstruende forgiftning eller nyreskade kan bli følgen dersom innholdet drikkes.

Sikkerhetssetninger S-46 Ved svelging, kontakt lege omgående og vis denne beholderen eller etiketten.
S-24/25 Unngå kontakt med huden og øynene.
S-2 Oppbevares utilgjengelig for barn.

CLP

Farepiktogrammer

Signalord	Advarsel
Faresetninger	Acute Tox. 4: H302 Farlig ved svelging. STOT RE 2: H373 Kan forårsake organskader <eller angi alle organer som påvirkes dersom disse er kjent.> ved langvarig eller gjentatt eksponering <Angi opptaksvei dersom det med sikkerhet er at ingen andre opptaksveier er årsak til faren>.
Sikkerhetssetninger	P260 Ikke innånd støv/røyk/gass/tåke/damp/aerosoler. P264 Vask hendene grundig etter bruk. P270 Ikke spis, drikk eller røyk ved bruk av produktet. P301+P312 VED SVELGING: Kontakt et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege ved ubehag. P330 Skyll munnen. P501 Innhold/holder leveres til godkjent fyllplass i henhold til lokale forskrifter.
2.3 Andre farer	
Oppfyller kriteriene for vPvB	Nei.
Oppfyller kriteriene for PBT	Nei.
Andre farer som ikke fører til klassifisering	Ingen kjente farer.

AVSNITT 3: Sammensetning/opplysninger om bestanddeler

3.2 Blandinger

Ingredienser

Navn	EC-nr.	CAS-nr.	Innhold	Symbol	Klassifisering
1,2-etandiol	203-473-3	107-21-1	60-100 %	Xn	R-22
Natrium 2-etylhexanoate	243-283-8	19766-89-3	1-4,9 %	Xn	R-63

CLP

Navn	REACH-nr	Innhold	Symbol	Klassifisering	CAS-nr
1,2-etandiol		60-100 %	GHS07, , Advarsel	Acute Tox. 4: H302, STOT RE 2: H373, H373	107-21-1
Natrium 2-etylhexanoate		1-4,9 %	GHS07, , Advarsel	Repr. 2: H361, Eye Irrit. 2: H319, Skin Irrit. 2: H315	19766-89-3

Sammensetningskommentar	Denne frostvæsken inneholder en Repr.2 / H361d komponent. Konsentrasjonen av stoffet er så lav at det ikke gir utslag på merkingen av stoffblandingen.
--------------------------------	--

Se avsnitt 16 for setninger i fulltekst.

AVSNITT 4: Førstehjelpstiltak

4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generelt	Frisk luft, varme og ro, fortrinnsvis i behagelig, halvsittende stilling. Straks til sykehus. Svelging,
-----------------	---

4.2 De viktigste symptomene og effektene, både akutte og forsinkede

Spesifikk førstehjelp	Ingen spesifikke førstehjelpsforanstaltninger notert, se pkt. 4.3.
------------------------------	--

4.3 Indikasjon av enhver øyeblikkelig medisinsk hjelp og spesialbehandling som er nødvendig

Innånding	Flytt straks den eksponerte til frisk luft. I lette tilfeller av illebefinnende: Hold pasienten under oppsyn og kontakt eventuelt lege. I alvorligere tilfeller: Bevisstløse legges i stabilt sideleie og holdes varme. Lege tilkalles.
Svelging	Skyll munnen grundig med vann. Ikke-bevisstløse bør drikke rikelige mengder melk eller vann og selv fremkalle brekning (eventuelt med finger i halsen). Skaff øyeblikkelig legehjelp eller transport til sykehus. Gi vann og fremkall brekning hos våken person. Gi oppslemming av 50-100 gr. medisinsk kull i et glass vann, gjentas etter eventuell brekning. Deretter etanol ca. 40%, 30-50 ml (brennevin). Skaff øyeblikkelig legehjelp eller bring pasienten til syke- hus.

Hud	Vask huden med såpe og vann. Ta av gjennomfuktete klær.
Øyne	Skyll straks øyet med mye vann mens øyelokket løftes. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg.

AVSNITT 5: Brannslukkingstiltak

5.1 Slökkemidler

Brannslukningsmidler	Vann, Pulver, skum eller CO ₂ ,
Brannbekjempelse	Bruk vann for å kjøle beholdere og spre damper.

5.2 Spesielle farer forbundet med stoffet eller blandingen

Karakteristiske farer	Kan reagere voldsomt med oksidasjonsmidler.
------------------------------	---

5.3 Råd for brannmenn

Vernetiltak ved brann	Brannpersonell som utsettes for forbrenningsgasser/spaltningsprodukter, anbefales å bruke åndedrettsvern .
------------------------------	--

AVSNITT 6: Tiltak ved utilsiktede utslipp

6.1. Personlige forholdsregler, verneutstyr og nødprosedyrer

Personbeskyttelse	Bruk verneklær som beskrevet i punkt 8 i dette sikkerhetsdatabladet.
--------------------------	--

6.2 Forholdsregler for vern av miljø

Miljøbeskyttelse	Ikke forurens vannkilde eller kloakk.
-------------------------	---------------------------------------

6.3 Metoder og materialer for begrensnig og opprensning

Opprenskningsmetoder	Absorber i vermikulitt, tørr sand eller jord og fyll i beholdere. Forhindre utslipp av større mengder til avløp.
-----------------------------	--

6.4 Referanse til andre avsnitt

AVSNITT 7: Håndtering og lagring

7.1. Forholdsregler for sikker håndtering

Forholdsregler ved bruk	Unngå søl, hud- og øyekontakt.
--------------------------------	--------------------------------

7.2 Forhold for sikker lagring, inkludert ev. uforenlighet

Forholdsregler ved lagring	Oppbevares på kjølig, tørt og ventilert lager og i lukkede beholdere.
-----------------------------------	---

7.3 Spesifikk sluttbruk

Særlig(e) bruksområde(r)	Kontakt leverandøren for ytterligere informasjon.
---------------------------------	---

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll/personlig beskyttelse

8.1. Kontrollparametere

Navn	CAS nr.	Referanse	Gj.snitt 8t.eksp.	Takverdi	Dato
1,2-etandiol	107-21-1	AN.	52 mg/m ³	25 ppm, HT	

8.2 Eksponeringskontroll

Åndedrettsvern	Ingen spesielle anbefalinger er gitt, men bruk av åndedrettsvern kan være nødvendig under uvanlige forhold med sterk luftforurensning. Gassfilter A (organiske stoffer, brunt).
Håndvern	Bruk vernehansker av: Polyvinylklorid (PVC). Nitrilgummi. Naturgummi eller plast. Hanske må velges i samarbeid med hanskeleverandøren, som kan opplyse om hanskematerialets gjennomtrengningstid.
Øyevern	Ved fare for sprut, bruk godkjente vernebriller eller ansiktsskjerm.
Verneklær	Bruk hensiktsmessige verneklær for å beskytte mot mulig hudkontakt.
Hygieniske rutiner	Vask huden ved slutten av hvert skift og før spising, røyking og bruk av toalett. Vask straks hud som er blitt våt eller tilsølt. Skift arbeidsklær daglig hvis det er mulighet for at de er tilsølt.

AVSNITT 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

9.1. Informasjon om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Form/konsistens	Flytende. Væske.		
Farge	Blå.		
Lukt	Mild (eller svak).		
Løselighetsbeskrivelse	Lett oppløselig i vann. Lett oppløselig i: Alkoholer,		
Kokepunkt (°C, intervall)	164	Trykk:	760mmHg
Smelte/frysepunkt (°C, intervall)	- 18		
Tetthet (g/cm3)	1,1	Temperatur (°C):	20
pH, konsentrert løsning	8,7		
Flammepunkt (°C)	115	Metode:	CC-Lukket kopp.

9.2 Andre opplysninger av betydning for helse, miljø og sikkerhet

AVSNITT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet

Ingen reaktive grupper.

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabil under normale temperaturforhold og anbefalt bruk.

10.3 Mulighet for skadelige reaksjoner

Farlig polymerisering	Ikke kjent.
Polymeriseringsbeskrivelse	Ikke relevant.

10.4. Forhold som skal unngås

Ikke kjent.

10.5 Uforenlige stoffer

Stoffer som skal unngås	Sterke syrer. Sterke oksider.
-------------------------	-------------------------------

10.6 Farlige nedbrytingsprodukter

Spaltningsprodukter	Aldehyder, Ketoner (høy temperatur)
---------------------	-------------------------------------

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger

11.1 Informasjon om toksikologiske effekter

Toksisk dose, LD 50	> 2000 mg/kg (oral-rotte)
Helsefareinformasjon	HUDKONTAKT. Kan opptas gjennom skadet hud og forårsake forgiftninger. ØYEKONTAKT. Irriterende. SVELGING. Tas opp i mage/tarmsystemet. Kan gi lever- og/eller nyreskade. Etylenglykol tas opp i organismen fra mage- og tarmkanalen, mindre gjennom hud og ved innånding. Den omdannes bl.a. til oxalsyre i organismen og kan medføre skade på hjerne og nyrer. Forgiftning skjer ved svelging. Akutte symptomer: Rusvirkning, munterhet, ustøhet, deretter brækninger, bevisstap og åndedrettssvikt. Forsinkede symptomer etter et par timer: tiltakende hurtig ustøhet, ånde, hurtig puls, blodtrykkstigning, kramper, bevisstløshet, nyresvikt og død.
Medisinske symptomer	Personer som daglig arbeider med etylenglykol bør ha jevnlig kontroll med henblikk på nyresykdommer.
Medisinsk informasjon	Foreta ventrikkelskylling etter intubering. Nyrefunksjonen. Respirasjon. Syre-/basebalanse. og serum kalsium.

AVSNITT 12: Økologiske opplysninger

12.1. Toksisitet

Økotoksikologiske data	Bionedbrytbarhet. OECD-test. 28 dager > 70% OECD 301A
------------------------	---

LC50, 96 t, Fisk, mg/l	>100
EC50, 48 t, Daphnia, mg/l	>100
Økotoksisitet	Den oppgitte informasjonen er basert på viten om inngående stoffer samt økotoksikologiske data for tilsvarende stoffer.
Akutt fisketoksisitet	Inngående komponenter er ikke giftig for organismer i vann.
12.2. Persistens og nedbrytbarhet	
	Kjemikaliet er lett nedbrytbart.
12.3 Bioakkumuleringspotensial	
	Bioakkumuleres ikke i vesentlig grad.
12.4 Jordmobilitet	
Mobilitet	Kan forurense grunnvannet , hvis det kommer ned i jorda.
12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurderinger	
PTB/vPvB	Komponenten(e) er ikke identifisert som et PBT eller vPvB stoff.
12.6. Andre skadevirkninger	
	Ikke kjent.

AVSNITT 13: Instruksér ved disponering

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Behandlingsmetoder	Bekreft avfallsdisponering med kommuneingeniør/miljøsjef/KLIF og lokale forskrifter. Samles i merkede beholdere og leveres til godkjent deponeringssted.
Avfallskode	16 01 14* frostvæske som inneholder farlige stoffer.

AVSNITT 14: Transportopplysninger

VEITRANSPORT (ADR):

14.1 FN-nummer

14.2 Korrekt transportnavn, UN

14.3 Transportfareklasse(r)

ADR-klasse	Ikke farlig gods ifølge ADR.
------------	------------------------------

JERNBANETRANSPORT (RID):

RID-klasse	N/A
------------	-----

SJØTRANSPORT (IMDG):

IMDG-klasse	N/A
-------------	-----

FLYTRANSPORT (IATA-DGR / ICAO-TI):

IATA/ICAO-klasse	N/A
------------------	-----

14.4. Emballasjegruppe

14.5 Skadevirkninger i miljøet

14.6. Spesielle forholdsregler for brukeren

14.7. Transport i bulk i samsvar med vedlegg II til MARPOL 73/78 og IBC-koden

AVSNITT 15: Regelverksmessige opplysninger

15.1 Sikkerhets-, helse- og miljøforskrifter eller lovverk som er spesifikke for stoffet eller blandingen

Referanselister	Administrative normer for forurensning i arbeidsatmosfære.
Regelverk	Council Directive 67/548/EEC Classification, packing and labelling of dangerous substances with Annex 1, List of dangerous subst. L 258A, Council Directive 1999/45/EEC Classification, packing and labelling of dangerous preparations. Regulation 1272/2008/EEC. Classification, labelling and packing of dangerous substances and preparations.

15.2 Kjemisk sikkerhetsvurdering

AVSNITT 16: Andre opplysninger

Forklaring til R-setninger i avsnitt 3

R-22 Farlig ved svelging.
R-63 Mulig fare for fosterskade.

Forklaring til setninger i avsnitt 3

H302 Farlig ved svelging.
H315 Irriterer huden.
H319 Gir alvorlig øyeirritasjon.
H361 Mistenkes for å kunne skade forplantningsevnen eller gi fosterskader <Angi særlige virkninger dersom disse er kjent.><Angi opptaksvei dersom det med sikkerhet er fastslått at ingen andre opptaksveier er årsak til faren>
H373 Kan forårsake nyreskade ved langvarig eller gjentatt eksponering .
H373 Kan forårsake organskader <eller angi alle organer som påvirkes dersom disse er kjent.> ved langvarig eller gjentatt eksponering <Angi opptaksvei dersom det med sikkerhet er at ingen andre opptaksveier er årsak til faren>.

*** Informasjon som er revidert siden forrige versjon av sikkerhetsdatabladet****Brukers anmerkninger**

Databladet er basert på opplysninger gitt av våre leverandører og vår nåværende viten. Hensikten er en beskrivelse av produktet med tanke på sikkerhet ved lagring, håndtering og bruk. Databladet dekker de krav som er satt i artikkel 31 og vedlegg II i REACH. Databladet dekker de krav som er satt i Directive 453/2010/EC.

Litteraturreferanser

Material Safety Data Sheet. Misc. manufacturers.

Utarbeidet av

Kjærsti Ilebrekke - Wilhelmsen Chemicals AS.

Ustedelsesdato

2013-08-14

Endret dato

2014-09-29

Revisjonsnr. / erstatter datablad av dato

2013-08-14

Signatur

Kjærsti Ilebrekke